

ВКС прие тълкувателно решение относно отговорността на
поръчителя по задължения, за които е уговорено погасяване на
отделни вноски

С Тълкувателно решение от 21.01.2022 г. по тълк.д. № 5/2019 на Общото събрание на гражданската и търговската колегия на ВКС беше изяснен въпросът от кой момент тече срокът по чл. 147, ал. 1 от ЗЗД за ангажиране отговорността на поръчителя при задължения, за които е уговорено погасяване на отделни вноски, например при банков кредит или лизинг. До момента в съдебната практика имаше противоречиви виждания в тази насока – според едното за всяка погасителна вноска тече отделен 6-месечен срок от нейния падеж за ангажиране на поръчителя, след което тази възможност за конкретната вноска отпада; според второто, този 6-месечен срок тече от настъпване на изискуемостта на цялото задължение – т.е. падежът на последната вноска или обявяването на цялото задължение за предсрочно изискуемо.

ВКС приема за правилно второто виждане. Така поръчителят не може да възразява, че отговорността му е отпаднала за отделни погасителни вноски, ако кредиторът е предявил претенцията си в срок от 6 месеца от окончателния падеж на цялото вземане. Това разрешение е обосновано с виждането, че при определени погасителни вноски, е налице едно задължение, чието изплащане е разделено на части в интерес на длъжника, но не е налице периодично задължение. Затова и за да отговаря поръчителят при същите условия като длъжника, правилото на чл. 147, ал. 1 от ЗЗД следва да се прилага само при изтичане на 6 месеца от падежа на цялото вземане, дали съгласно уговорения срок или при предсрочна изискуемост. Като допълнителен позитивен ефект на решението, това ще освободи кредиторите от необходимостта да търсят отговорността на поръчителите за всяка отделна вноска съгласно погасителния план, и евентуално ще намали разноските, които се натрупват във връзка с такива задължения.